

Δημ. ΑΛΛΗΓΗ
9/9/64
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

K1.67

ΕΛΛΗ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ,

«Παλάμη άνοιγμένη στον Ήλιο»

ΚΥΠΡΟΣ 1946

ΠΡΩΤΟ ποιητικό βιβλίο. Γυναικείο το όνομα: "Ελλη Παιονίδου. Η έκδοσι στην Κύπρο. Πρώτο βιβλίο, μά όχι πρωτάλειο. Η συγγραφέας άποκαλύπτει ώριμότητα σκέψης, πλούσιο συναίσθημα, προσωπικό αντίκρουσμα τής ζωής: οί εικόνες, δικές της, άντανακλουόν δικές μας άγωνίες. Στην άρασή της δέν συγχέονται τά φαινόμενα του γύρω κόσμου. Τά βλέπει από τή σκοπιά που πήρε κατόπιν μελέτης. Έτσι ή ποιήσή της στέρεη, σε άκλόνητο βάθος, χωρίς ταλαινεύσεις, άφίνει τή φαντασία και τó πάθος λεύτερα νά κινηθούν,

και άνετα νά άποδώσουν. Τό βιβλίο προσφέρει τόν τρυφερό έσωτερικό κόσμο τής Έλλης Παιονίδου, άπαλλαγμένο από στόμφους, ρητορισμούς ή κενό βαρμπαλισμό. Γιατί νά καταφύγη σ' αυτά τά επίπλαστα μέσα — που άλλωστε δέ χάρισαν ποτέ τήν έπιβολή στον κάτοχό τους— άφού έχει τόσα ούσιαστικά νά πη; Τήν παιδεύει πρώτα άπ' όλα τó δράμα τής πατρίδος της, που ένώ είναι «μιά παλάμη άπλωμένη για χειραψία», δέχεται στην καλόβουλη κι' άπλόχερη χειρονομία της, τó δάριδαρο καυτό σίδερο...

«... .. ή άνοιξη
που θά τραγουδήσω έφέτος
δέν έχει πουλιά και λουλούδια.
... ..

Έφέτος θά τραγουδήσω για μιά Άνοιξη,
που συλλογάται με τήν παλάμη στο μέτωπο
τίς ευθύνες της.
... ..

Μή με κοιτᾶς μ' αυτό τó βλέμμα,
όνειροπαρομένη ποιητή.
Τώρα είμ' έγώ
αύριο θά 'ναι πέντε!
μεθαύριο διακόσιοι,
που θά βάλλουν τούς στίχους σου προσάναμμα
στο τελευταίο χειμωνιάτικο τζάκι.
Η άνοιξη, που τραγουδάω έφέτος
δέν φορά ρόδινα πέπλα.
Είναι ζυμομένη λάσπη κ' αίμα
με τά χέρια μας.
.....δέν τής χρειάζεται
τό κελήδημα του άηδονιού...

Θά μπορούσα νά πώ τώρα τó Μάη
για τ' όλάνθηστο ξεφάντωμα τής τριανταφυλλιάς,
...δὲ μ' άφίνει ή εικόνα του μικρού θυμαριού.
Άκουμπάει μελαγχολικό στη ρίζα του βράχου
πλάι σ' ένα ζευγάρι φαγωμένες αρβύλες,
βουνό, πατρίδα, νιάτα, λευτεριά
έννοιες άκαθόριστες
για τόν άνθό του θυμαριού... που μόνο γνώρισε
τό καλημέρισμα τής μέλισσας και του άγέρα...
Ένας λεβέντης άνηφόριζε
ζωσμένος φυσεκλίκια κι' όνειρα...

ώσπου έγινε τó Μέγα Θαύμα!
Η Ξανθιά Ρουσία, σάν τήν πρωτόγεννη σκυλίτσι,
έσκυψε πάνω από τίς πληγές της
και τίς έγλειψε με στοργή.
Έστερα έβαλε τά δυνατά της
νά σταθῆ όρθια.

Όλα... σάν παραμύθι
μιά χιονισμένη μέρα του Όχτώβρη.
Η άπόφαση πατσιλισμένη στα μάγουλα
των κόκκινων στρατιωτών.

Μεταβάλαμε τή στήλη μας σε έπιλογή ποιημάτων. Μά ποιός καλύτερα μπορεί νά μιλήση για έναν ποιητή, από τά ποιήματά του;
Η μορφή του βιβλίου είναι σημανή. Τό σχήμα μικρότερο από τά συνηθισμένα βιβλία. Μοιάζει φυλλάδιο. Έξωφύλλο έλαφρώς παχύτερο από τó χαρτί του βιβλίου. Η έκτύπωση πυκνή. Ούτε μία σελίδα πέραν από τίς άυστηρά άπαραίτητες. Ά-

πουσιάζουν οί πρόλογοι, οί άφιρώσεις, τά μότο, οί υπότιτλοι. «Η παλάμη άνοιγμένη στον ήλιο» τής Έλλης Παιονίδου είναι ένα φτωχούλικο άξιογάπητο βιβλιαράκι. Ο Άπάλλων, αυτή τή φορά μᾶς έπισκέφτηκε έντελώς άπέριττος, δίχως καν νά κρατά τή λύρα του. Άναγνωρίσαμε τήν παρουσία του μόνο σάν άρχισε νά τραγουδάη.

ΕΛΛΗ ΑΛΕΞΙΟΥ